

Ασκήσεις

1. Να συμπληρώσετε τον σωστό τύπο του ρ. *εἰμί* στις παρακάτω φράσεις:

- Ἐγώ _____ ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος.
- Ἡμεῖς _____ προγόνων ἀγαθῶν.
- Ἕμεῖς _____ σύμμαχοι.
- Ἡ πόλις ἡμῶν ἀρχαιότατη _____.
- Οἱ ἄνθρωποι θνητοὶ _____.

2. Να αντιστοιχίσετε τις φράσεις των δύο στηλών:

A'	B'
1. Αἱ ὥραι προάταται	α. ἐσμέν
2. Ἡ γῆ παμφορωτάτη	β. ἐστέ
3. Ἡμεῖς Ἕλληνες	γ. εἰμί
4. Ἕμεῖς προεστηκότες	δ. ἐστίν
5. Ἐγὼ διδάσκαλος τῆς ἀληθείας	ε. εἰσίν

3. Να γράψετε τον ίδιο τύπο της οριστικής μέλλοντα των ρηματικών τύπων: παρέχουσι, κηρύττει.

4. Να κλίνετε στην οριστική ενεστώτα και μέλλοντα τα ρήματα: καταλύω, πείθω, τρέπω, λήγω.

5. Να μεταφέρετε τους ρηματικούς τύπους στο ίδιο πρόσωπο του άλλου αριθμού:

λέγουσι _____, παρέχει _____, βλαστάνει _____, ἔχει _____, φονεύεις _____, κρούσομεν _____, λούετε _____, παύσουσιν _____, λύεις _____, ἱκετεύετε _____, ἰδρύομεν _____, ἀριστεύσει _____, βασιλεύω _____, θεραπεύουσιν _____.

6. Να μεταφέρετε τα ρήματα των παρακάτω φράσεων από τον ενεστώτα στον μέλλοντα:

- Ὁ στρατηγὸς κελεύει θαρσεῖν. _____
- Οἱ διδάσκαλοι παιδεύουσιν τοὺς μαθητάς. _____
- Ἡμεῖς λύομεν τὰς σπονδάς. _____
- Ἕμεῖς θύετε τοῖς θεοῖς. _____

7. Να μεταφέρετε τα ρήματα των παρακάτω προτάσεων από τον μέλλοντα στον ενεστώτα:

- Ἡμεῖς ἀριστεύσομεν. _____
- Οἱ ἄνθρωποι τοὺς θεοὺς ἱκετεύσουσιν. _____
- Οἱ πολέμοι ἐνεδρεύσουσιν. _____
- Ἡμεῖς τοξεύσομεν ταύρους ἀγρίους. _____
- Ὁ ἄλιεὺς ἰχθὺς ἀλιεύσει. _____

Ἀπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφην

Εὐριπίδης, Φοίνισσαι, στ. 469

Ἡ ἀλήθεια λέγεται με απλά λόγια.



2. Να γράψετε τα ρήματα των παρακάτω προτάσεων στον αντίστοιχο τύπο του παρατατικού (όσα δίνονται στον ενεστώτα) ή του ενεστώτα (όσα δίνονται στον παρατατικό):

- α. Ὁ δοῦλος βοηθὸς ἦν τοῦ κυρίου αὐτοῦ.
β. Ὑμεῖς ἐστε προγόνων ἀγαθῶν.
γ. Οἱ τριάκοντα ἦσαν τύραννοι.
δ. Σὺ εἶ φίλος ἡμῖν.
ε. Δημοσθένης ἦν δεινότατος λέγειν.

3. Να μεταφέρετε τις ακόλουθες φράσεις στην α.ε.:

- εσύ άλλαξες → _____
εγώ έβλαιψα → _____
εμεῖς διδάσκαμε → _____
εσεῖς ψηφίσατε → _____
οι πολῖτες κινδύνευαν → _____

4. Να συμπληρώσετε τους αντίστοιχους τύπους των άλλων χρόνων των ρημάτων που δίνονται στον πίνακα:

ενεστώτας	παρατατικός	μέλλοντας	αόριστος
ἀγοράζεις			
	ἐδίωκε		
		κόψετε	
			ἔπαυσαν
τρέπομεν			
	ἐγύμναζες		
			ἔπεισαν
πλήττει			
		ἀρπάσομεν	
	ἐστρέφετε		

5. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων:

- α. Ὁ στρατηγὸς _____ (κηρύττει, οριστ. αορ.) τὸν πόλεμ____ .
β. Αἱ μυροφόρ _____ μύρον _____ (φέρω, οριστ. παρατ.).
γ. Οἱ πολέμι _____ τὴν αὐτῶν δύναμιν _____ (ἀθροίζω, οριστ. παρατ.).
δ. Κῦρος _____ (κελεύω, οριστ. αορ.) τοὺς στρατιώτ____ μάχεσθαι.
ε. Σὺ _____ (φυλάττω, οριστ. αορ.) τὴν τῶν νόμ____ τάξιν.

6. Συμπληρώνοντας τις λέξεις που ζητούνται στα αντίστοιχα τετραγωνίδια θα σχηματιστεί στην έγ-
χρωμη στήλη το όνομα της συζύγου του Περικλή:

- α. α' πληθ. οριστ. αορ. ρ. ἀθροίζω
β. γ' εν. οριστ. αορ. ρ. κρούω
γ. β' εν. οριστ. παρατ. ρ. κόπτω
δ. β' εν. οριστ. αορ. ρ. σῶζω
ε. γ' εν. οριστ. αορ. ρ. ἱππεύω
στ. γ' πληθ. οριστ. παρατ. ρ. νομίζω
ζ. β' πληθ. οριστ. αορ. ρ. ἐλπίζω

α.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

β.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

γ.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

δ.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ε.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

στ.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ζ.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Οὐδὲν ἀλύσιτελέστερόν ἐστι φιλοδοξίας

Διογένης Λαέρτιος, Βίοι Φιλοσόφων 5.41

Τίποτε δεν είναι πιο ανώφελο από τη φιλοδοξία.



Ασκήσεις

1. Να κλίνετε την οριστική του παρακειμένου και του υπερσυντέλικου των ρημάτων: *ιδρύω, κωλύω, πράττω*.
2. Να μεταφέρετε τα ρήματα από την οριστική του ενεστώτα στην οριστική των χρόνων που ζητούνται:

ενεστώτας	παρακείμενος	υπερσυντέλικος
ταράττει		
βλάπτομεν		
σπουδάζετε		
πταίουσιν		

3. Στις προτάσεις που ακολουθούν να συμπληρώσετε τον σωστό τύπο της οριστικής του παρακειμένου:

- α. Ἡ πόλις ἡμῶν σύμπασαν τὴν Ἑλλάδα πολλάκις ἤδη _____ (σώζω).
- β. Ἡμεῖς _____ (στρατεύω) ἐπὶ βασιλέα.
- γ. Ὑμεῖς ταῦτα _____ (πράττω) κατὰ τοὺς θεῶν ὅρκους.
- δ. Σὺ δὲ _____ (φροντίζω), ὥστε μηδὲν τῶν ἐπιτηδείων ἐλλείπειν (= ὥστε να μη λείπει τίποτε ἀπὸ τα αναγκαία).
- ε. Ἀλκιβιάδης _____ (βλάπτω) τοὺς συνόντας (= αὐτοὺς που τον συναναστρέφονται).

4. Να συμπληρώσετε οριζοντίως τους αντίστοιχους τύπους των άλλων χρόνων των παρακάτω ρημάτων:

ενεστώτας	παρατατικός	μέλλοντας	αόριστος	παρακείμενος	υπερσυντέλικος
γυμνάζεις					
			ἐπίστευσαν		
	ἐσκεύαζε				
		διαπράξομεν			
				κεκηρύχαμεν	
					ἐτεθύκετε

5. Να μεταφέρετε τα υπογραμμισμένα ρήματα στην οριστική του παρακειμένου και του υπερσυντέλικου:

- α. Ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα ἐμαυτῷ πιστεύω (= τόσο μεγάλη εμπιστοσύνη ἔχω στον εαυτό μου), ὥστε σύνεμμι ἀδεῶς (= συναναστρέφομαι χωρὶς φόβο) τοῖς πονηροτάτοις. (_____ / _____)
- β. Θαυμάζω δὲ Λακεδαιμονίων πάντων μάλιστα. (_____ / _____)
- γ. Καὶ οὐ τοῦτο μόνο συνεβούλευον τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἔδωκα τριάκοντα δραχμὰς ἐκατέρῳ. (_____ / _____)
- δ. Τὰ μὲν γὰρ τοιαῦτα ἐπιτηδεύματα οὔτε τοὺς ιδιώτας οὔτε τὸ κοινὸν τῆς πόλεως βλάπτει. (_____ / _____)

6. Να γράψετε τα παρακάτω ρήματα στην α.ε.:

ἔχει ἀλλάξει (ἀλλάττω) → _____ εἶχες καταδιώξει (διώκω) → _____
 ἔχουμε φυλάξει (φυλάττω) → _____ εἶχαν γράψει (γράφω) → _____

*Τίμαι γὰρ καὶ ἄθλα, δελέατα ἃ ὁ θεὸς ἔδωκεν ἀνθρώποις,
 μεγάλων πόνων καὶ ἰδρώτων εἰς ἀνάγκας καθιστᾷσι*

Ἀντιφῶν 49 (ἐκδ. Diels-Kranz)

Οι τιμές και τα βραβεία, δολώματα που ο θεός έδωσε στους ανθρώπους, τους αναγκάζουν να υπομένουν μεγάλα βάσανα και μόχθους.



Ασκήσεις

1. Να εντοπίσετε τα απαρέμφατα ε.φ. του κειμένου της Ενότητας και να αναγνωρίσετε τον χρόνο και το είδος τους.
2. Να σχηματίσετε τα απαρέμφατα και τις μετοχές (και στα τρία γένη) όλων των χρόνων των παρακάτω ρημάτων: ἐπιβουλεύω, φυλάττω, θαυμάζω.
3. Να κλίνετε το θηλυκό γένος της μετοχής ενεστώτα του ρ. ἐπιβουλεύω, της μετοχής μέλλοντα του ρ. φυλάττω και της μετοχής αορίστου του ρ. θαυμάζω.
4. Να εντοπίσετε τις μετοχές στις παρακάτω φράσεις και να προσδιορίσετε το είδος τους:
 - α. Ταῦτα πράξας ἐκείνους εὐδαίμονας ποιήσεις.
 - β. Ἡ ὁδὸς ἡ ἄγουσα πρὸς ἀρετὴν μακρὰ ἐστὶ.
 - γ. Ἐγὼ πειράσομαι σε διδάσκειν ὅτι ἀληθὴ λέγω, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς ὥφους.
 - δ. Χαίρουσι περὶ τῶν ἄλλων κακῶς λέγοντες.
 - ε. Τριήρεις ἐξέπεμπον ὡς γῆς καὶ θαλάττης ἄρξοντες.
5. Να εντοπίσετε τα απαρέμφατα στις παρακάτω φράσεις, να προσδιορίσετε το είδος τους και να τα μεταφέρετε στους άλλους χρόνους:
 - α. Τὸ μὲν πῦρ οἱ ἄνθρωποι ῥαδίως καθορῶσιν (= κοιτάζουν), εἰς δὲ τὸν ἥλιον οὐ δύνανται ἀντιβλέπειν.
 - β. Κίμων ἠνάγκασε τὸν βασιλέα συνάψαι μάχην.
 - γ. Οὗτος οἶεται (= νομίζει) δίκαια πράττειν.
 - δ. Ἀπὸ Κνίδου μέχρι Σινώπης Ἕλληνες τὴν Ἀσίαν παροικοῦσιν, οὓς (= τους οποίους) οὐ δεῖ πείθειν, ἀλλὰ μὴ κωλύειν (= να μην εμποδίζουμε) τοῦ πολέμου.
 - ε. Σωκράτης βούλεται (= θέλει) διδάσκειν τοὺς συνόντας (= στους μαθητές του) τὴν ἀρετήν.

6. Συμπληρώνοντας τα ζητούμενα στα τετραγωνίδια θα σχηματίσετε στην ἐγχρωμ στήλη μια λέξη που σημαίνει στην α.ε. τη «φυλακή»:

- α. απαρ. μέλλ. ρ. λύω
- β. απαρ. αορ. ρ. ῥάπτω
- γ. απαρ. παρακ. ρ. πράττω
- δ. ονομ. εν. θηλ. μτχ. παρακ. ρ. κόπτω
- ε. γεν. εν. αρσ. μτχ. ενεστ. ρ. ῥίπτω
- στ. γεν. εν. θηλ. μτχ. αορ. ρ. πείθω

α.										
β.										
γ.										
δ.										
ε.										
στ.										

7. Να εντοπίσετε στο παρακάτω κείμενο τις μετοχές και τα απαρέμφατα ε.φ. και να αναγνωρίσετε το είδος τους.

Τὸ δὲ γεννηθὲν οὐκ ἦν κύριος ὁ γεννήσας τρέφειν, ἀλλ' ἔφερε λαβὼν εἰς τόπον τινὰ λέσχην καλούμενον, ἐν ᾗ καθήμενοι τῶν φυλετῶν οἱ πρεσβύτατοι (= οι γεροντότεροι ἀπὸ τους ἀρχηγούς των φυλῶν) καταμαθόντες (= ἀφοῦ ἐξέταζαν) τὸ παιδάριον, εἰ μὲν εὐπαγὲς εἶη (= αν ἦταν ἀρτιμελὲς) καὶ ῥωμαλέον, τρέφειν ἐκέλευον.

Πλούταρχος, Λυκοῦργος 16.1

Πρὸς δὲ τὸν φίλον ἔχειν ὥσπερ πρὸς αὐτὸν
(ἔστι γὰρ ὁ φίλος ἄλλος αὐτός)

Ἀριστοτέλης, Ἠθικὰ Νικομάχεια 1166a 31

Στον φίλο να συμπεριφέρεσαι ὅπως στον εαυτό σου
(γιατί ο φίλος εἶναι ἕνας ἄλλος σου εαυτός).

